

DE LENTE IS WEER IN HET LAND

Dit keer een swingende canon die het heel goed doet in alle jaargetijden, maar zeker in de lente, zowel bij midden- als bovenbouwgroepen.

TEKST: THEA ENEDIJK GRIFFIOEN
BEELD: SHUTTERSTOCK.COM

Wat maakt een lied tot een goed en aantrekkelijk lied voor kinderen?

Daar valt veel over te zeggen. We kijken als voorbeeld naar dit lied. Waarom is deze canon zo aantrekkelijk? Dat is als eerste de goed geschreven tekst en de ritmiek die daar perfect bij past. De ritmes van de zinnen zijn daarbij ook nog zeer afwisselend, waardoor de canon twee-, drie- of vierstemmig helemaal gaat swingen. Het is ook nog een tekst, die goed bekt: dat wil zeggen, dat de tekst gemakkelijk op snellere ritmes gezongen kan worden en vocaal gedacht is. De melodie is afwisselend, vocaal en zonder moeilijke sprongen. Tot slot is er rekening gehouden met klankrijm: kijk naar piet, gevolgd door tjiép of wak, gevolgd door krak. Kinderen voelen deze details van goede muziek haarfijn aan. Een liedje dat vocaal goed klinkt, lekker bekt en waarbij gespeeld wordt met taal, zal door kinderen graag worden gezongen.

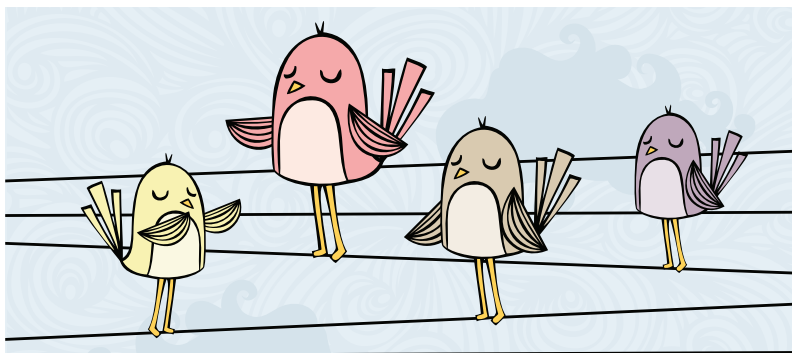
Enkele aanwijzingen bij het instuderen

Spreektekst

Een lied met veel tekst en pittige ritmes zing je het snelst door het eerst aan te bieden als spreektekst. Knip het juist hier NIET IN STUKJES (het lied loopt immers door?), maar spreek het lied enkele malen achter elkaar voor en geef bij herhalingen aan welke woorden of zinnen de kinderen mee kunnen zeggen. Binnen een minuut spreken ze de hele tekst. Bedenk op de rusten twee bodysounds en ook dat probleem is geworden tot een muzikaal extraatje, dat plezierverhogend werkt. Om de kinderen te laten ervaren, dat er wel degelijk vier zinnen zijn kunnen ze de zinnen ook afwisselend in vier verschillende groepen spreken.

Spreekcanon en zangcanon

Vanaf deze plek is het niet moeilijk om het lied in canon te gaan spreken. Eerst tweestemmig en later drie- of vierstemmig. Vervolgens kun je overgaan op eenstemmig zingen en er dan een

De lente is weer in het land.

melodische canon van maken. Laat bij een 2-stemmige canon inzetten op 1 en 3.

Overigens kan dit lied ook goed in D majeur gezongen worden. Begin dan het lied op fis-a.

Het eind van de canon: Help, fermates!

Het feit, dat het lied is doorgecomponneerd (je kunt er niet meer mee ophouden) is tevens de grootste moeilijkheid van het lied. Want waar stop je als je vierstemmig in canon zingt? De fermate-aanwijzing bij deze canon is lastig. Het betekent, dat elke groep stopt op de eerste of tweede tel van een nieuwe zin. (1: *lente*, 2: *rust zie*, 3: *kijk*, 4: *tjiép*). Met name de stop bij zin 2 is heel lastig. Kinderen zullen geneigd zijn om de zin af te zingen. Om het woord zie ineens lang te zingen ligt niet echt voor de hand. Ook voor de dirigent is dit een behoorlijke uitdaging.

Welke andere mogelijkheden zijn er nog? Heel leuk is om FADE OUT toe te passen. Je kunt een bepaald gebaar met kinderen afspreken waarbij de groep die overnieuw begint regel 1 steeds blijft herhalen, net zo lang tot alle groepen dezelfde regel spreken of zingen. Vervolgens laat je de regel steeds zachter zingen tot er niets meer over is. Dit zelfde effect kun je ook bereiken als je de canon steeds door laat zingen zonder tekstherhaling. Dat wordt heel spannend. Kijken alle kinderen zo goed naar de dirigent dat

ze in de gaten hebben waar ze zachter moeten? En luisteren ze ook zo goed naar de totaalklank, dat ze ervaren wanneer het lied niet meer hoeft te klinken? Geef kinderen maar de verantwoordelijkheid. Ze kunnen het! Een kind in de rol van dirigent, dat zelf het slot mag bepalen door van sterk naar zacht uit te beelden, maakt het nog spannender.

Melodisch ostinaat als begeleiding: (een melodie die steeds herhaald wordt).

Het ostinaat is vooral leuk om te gebruiken als je niet in canon zingt. Splits de groep in tweeën en laat de ostinaatgroep (die kleiner is dan de canongroep) eerst beginnen. Geef vervolgens zelf de inzet aan van de canon. Aan het eind gaat de ostinaatgroep door, terwijl de grote groep stopt op de rust na lente is weer in 't land. Ook met het ostinaat kun je FADE OUT toepassen. Overigens: een CD-begeleiding is echt niet nodig, want de kinderen voorzien met dit ostinaat zelf in een begeleiding. Als afwisseling kan het ostinaat gespeeld worden door een instrument van een van de kinderen.

Succes verzekerd.

uit: "Eigen-wijs", tekst en muziek: Chris Winsemius, red. Frans Haverkort, Lieuwe Noordam en Rinze van der Lei, blz. 334.

In KCZB-bibliotheek K 2193.